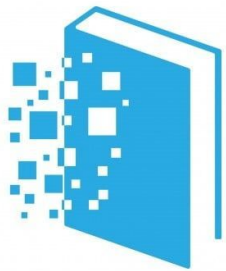


Урок 4



Тема: *Чумацькі пісні. «Ой у степу криниченька». Трагізм у чумацьких піснях*



ДІЗНАЙСЯ!

Чумацькі пісні — тематична група української суспільно-побутової лірики, зміст якої відображає життя і побут чумацтва.

Пісні переважно сумні, тривожні, часто драматичні.





ЗАПАМ'ЯТАЙ!

Основні мотиви чумацьких пісень:

- ❑ мандрівка чумаків і різні небезпеки, які чекають на них у дорозі;
- ❑ нелегка доля, сенс життя чумака;
- ❑ туга чумака за рідними, селом і домівкою;
- ❑ повернення чумаків додому, їхня вдала мандрівка, зустріч із сім'єю та коханою;
- ❑ смерть чумака в дорозі далеко від домівки;
- ❑ бідування сім'ї чумака після його від'їзду;
- ❑ безмежність степів, романтика дороги.



ЗАПАМ'ЯТАЙ!



Ліричний герой чумацьких пісень - чумак - вільнолюбна людина, яка терпляче приймає всі випробування долі. Він мужній, у небезпечних ситуаціях може за себе постояти.

*Ой у степу криниченька,
З неї вода протікає. (2)
Гей, там чумак сиві воли пасе
Та з криниці напуває.*

*Воли ревуть, води не п'ють,
Бо в Крим доріженьку чують. (2)
Ой Бог знає, та Бог і відає,
Де чумаченьки ночують.*

*Ой ночують чумаченьки
В чистім степу при долині, (2)
Розпустили сірі воли пасти
При зеленій муравині.*

*Умер, умер чумаченько
Та в неділеньку вранці, (2)
Поховали того чумаченька
У зеленому байраці.*

*Ой прилетіла сива зозуленька,
Та все «ку-ку» та «ку-ку». (2)
— Ой подай, чумаче, та подай,
голубе,
Та хоч правую руку!*

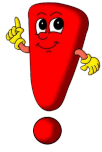
*— Ой рад би я, моя мила,
Хоч обидві подати: (2)
Насипано та сирої землі,
Що не можу підняти.*



**Прочитай чумацьку пісню та
операційою ідейно-художній аналіз**

«Ой у степу криниченька»





Ідейно-художній аналіз пісні «Ой у степу криниченька»

Тема: відтворення картини сумного життя чумаків.

Ідея: висловлення співчуття чумакові, якого поховано «у зеленому байраці».

Основна думка: непросте мандрівне життя чумаків так чи інакше впливає на стан їх здоров'я і врешті-решт призводить до смерті.

Жанр: суспільно-побутова чумацька пісня

Художні засоби:

Епітети: сиві воли; чистий степ; зелена муравина; зелений байрак; сива зозуленька; сира земля;

Метафора: воли... доріженьку чують;

Повтори: Ой...; Умер, умер; ку-ку;

Зменшено-пестливі форми: криниченька; доріженьку; чумаченьки; неділеньку; зозуленька;

Образи - символи: степ, криниця, віл, зозуля.